

MUKOWISCYDOZA OBJAWY I FIZJOTERAPIA

Spis treści

Mukowiscydoza (<i>mucoviscidosis</i>)	5
Mukowiscydoza – objawy	6
Fizjoterapia w mukowiscydozie	8
Techniki stosowane w fizjoterapii dziecka z mukowiscydozą	9
Aktywność fizyczna w mukowiscydozie	11
Ćwiczenia powodujące oczyszczanie dróg oddechowych z wydzieliny (ACT)	12
Ćwiczenia stosowane w mukowiscydozie	19

Mukowiscydoza (*mucoviscidosis*)

Charakterystyka mukowiscydozy

Mukowiscydozą jest chorobą uwarunkowaną genetycznie, dziedziczną autosomalnie recesywnie. W Polsce żyje około 1200 osób chorych na mukowiscydozę, co 25 osoba jest nosicielem nieprawidłowego genu (CFTR). Rocznie rodzi się około 120 dzieci cierpiących na tę chorobę. Średni czas przeżycia chorych z tą chorobą wynosi około 40 lat. Na poprawę stanu zdrowia oraz długość przeżycia wpływa prawidłowo przeprowadzana fizjoterapia, w tym fizjoterapia oddechowa.

Mukowiscydoza może mieć przebieg od postaci łagodnych do ciężkich. Jeszcze nie tak dawno czas przeżycia chorych z mukowiscydozą nie był długi, na szczęście w ostatnich latach średnia długość życia tych chorych wydłużyła się. Związane jest to przede wszystkim z intensywnym leczeniem (stosowaniem leków rozrzedzających wydzielinę) oraz przeprowadzaniem zabiegów fizjoterapeutycznych (w tym także fizjoterapii oddechowej). Niezmiernie ważnym aspektem jest także ustalenie wczesnego rozpoznania. W najcięższych przypadkach u osób z mukowiscydozą stosuje się transplantację płuc.

Mukowiscydoza – objawy

Zastój lepkiego śluzu powoduje obturację dolnych dróg oddechowych, co wywołuje zakażenia, doprowadza do przewlekłego ropnego zapalenia oskrzeli, oskrzelików czy zatok. Objawem jest męczący, uporczywy, napadowy kaszel, głównie w godzinach porannych. Przebiega on z odkształceniem ropnej lub śluzowo-ropnej wydzieliny.

Powyższy proces przebiega z zaostrzeniami zmian oskrzelowo-płucnych. Dochodzi do uszkodzenia struktur układu oddechowego, rozstrzeni oskrzeli, postępującego zaburzenia wydolności oddechowej, zaburzeń funkcjonowania układu krążenia, niewydolności oddechowej i zgonu.

Kategoryzacja objawów

Kolejna grupa objawów wynika z upośledzenia drożności przewodów trzustkowych. Prowadzi to do zwłóknienia torbielowatego narządu i ostatecznie do niewydolności trzustki, powodującej zaburzenia wchłaniania oraz trawienia. Objawem są częste, wolne oraz cuchnące tłuszczowe stolce o dużej objętości.

U noworodków może dojść do niedrożności smółkowej spowodowanej zatkaniem dystalnego odcinka jelita krętego przez smółkę.

U dzieci widoczny jest niedobór wzrostu i masy ciała.

U 10% dzieci rozwija się cukrzyca.

Nawracające zapalenia ślinianek, uszu, stawów, polipy nosa.

Charakterystyczne pałeczkowate palce z zegarkowatymi paznokciami.

Występuje wypadanie odbytu.

Mężczyźni są bezpłodni, natomiast u kobiet występuje gęsty śluz w szyjce macicy utrudniający zapłodnienie.

Leczenie w mukowiscydozie:

Leczenie

- fizjoterapia oddechowa (ma największe znaczenie),
- aerzoloterapia (leki rozszerzające oskrzela, mukolityki, kortykosteroidy),
- intensywna antybiotykoterapia,
- tlenoterapia,
- leczenie dietetyczne,
- transplantacja płuc (jak wspomniano – w bardzo zaawansowanych stadiach mukowiscydozy).